

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2007. gada 6. martā*

Apvienotās lietas C-338/04, C-359/04 un C-360/04

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunale di Larino* (Itālija) (C-338/04) un *Tribunale di Teramo* (Itālija) (C-359/04 un C-360/04) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2004. gada 8. un 31. jūlijā un kas Tiesā reģistrēti attiecīgi 2004. gada 6. un 18. augustā, kriminālprocesos pret

Massimiliano Placanica (C-338/04),

Christian Palazzese (C-359/04),

Angelo Sorricchio (C-360/04).

* Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*] un K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], K. Šimans [*K. Schiemann*] (referents), Dž. Arestis [*G. Arestis*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthel*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

ģenerālvokāts D. Ruiss Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 7. martā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Plakanika [*Placanica*] un Palacēzes [*Palazzese*] vārdā — D. Aņello [*D. Agnello*],
avvocatessa,

— Sorikio [*Sorricchio*] vārdā — R. A. Džakija [*R. A. Jacchia*], A. Terranova
[*A. Terranova*], I. Pičiano [*I. Picciano*] un F. Feraro [*F. Ferraro*], *avvocati*,

- Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz A. Čingolo [*A. Cingolo*] un F. Sklafani [*F. Sclafani*], *avvocati dello Stato* (C-338/04, C-359/04 un C-360/04),

- Beļģijas valdības vārdā — sākotnēji D. Havena [*D. Haven*], pēc tam M. Vimmers [*M. Wimmer*], pārstāvji, kuriem palīdz P. Vlēminks [*P. Vlaemminck*] un S. Verhulsts [*S. Verhulst*], *advocaten* (C-338/04),

- Vācijas valdības vārdā — K. D. Kvasovskis [*C.-D. Quassowski*] un K. Šulce-Bāra [*C. Schulze-Bahr*], pārstāvji (C-338/04),

- Spānijas valdības vārdā — F. Diess Moreno [*F. Díez Moreno*], pārstāvis (C-338/04, C-359/04 un C-360/04),

- Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un S. Berheota-Nunjesa [*C. Bergeot-Nunes*], pārstāvji (C-338/04),

- Austrijas valdības vārdā — H. Dosi [*H. Dossi*], pārstāvis (C-338/04, C-359/04 un C-360/04),

- Portugāles valdības vārdā — L. I. Fernandišs [*L. I. Fernandes*] un A. P. Baruša [*A. P. Barros*], pārstāvji (C-338/04, C-359/04 un C-360/04), kuriem palīdz Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], *advogado* (C-338/04),

- Somijas valdības vārdā — T. Pinne [*T. Pynnä*], pārstāve (C-338/04),

- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — E. Traversa [*E. Traversa*], pārstāvis (C-338/04, C-359/04 un C-360/04),

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 16. maijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālus nolēmumus ir iesniegti par EKL 43. un 49. panta interpretāciju.

- 2 Šie lūgumi ir iesniegti saistībā ar krimināltiesvedībām pret Plakaniku, Palacēzi un Sorikio par Itālijas tiesību normu, kas attiecas uz derību organizēšanu, neievērošanu. Juridiskie un faktiskie apstākļi ir līdzīgi tiem, par ko 1999. gada 21. oktobrī ir pieņemts spriedums lietā C-67/98 *Zenatti* (*Recueil*, I-7289. lpp.) un 2003. gada 6. novembrī — spriedums lietā C-243/01 *Gambelli* u.c. (*Recueil*, I-13031. lpp.).

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Itālijas tiesību akti būtībā paredz, ka, lai piedalītos azartspēļu, to skaitā derību, organizēšanā, ir jāsaņem koncesija un policijas atļauja. Jebkurš šo tiesību aktu pārkāpums ir krimināli sodāms līdz pat brīvības atņemšanai uz trim gadiem.

Koncesijas

- 4 Koncesiju piešķiršanu derību organizēšanai sporta pasākumos līdz 2002. gadam vadīja Itālijas Nacionālā olimpiskā komiteja (*Comitato olimpico nazionale italiano*, turpmāk tekstā — “*CONI*”) un Nacionālā savienība zirgu šķirņu uzlabošanai (*Unione nazionale per l'incremento delle razze equine*, turpmāk tekstā — “*UNIRE*”), kurām bija piešķirtas tiesības organizēt derības saistībā ar sporta pasākumiem, kas tiek organizēti vai notiek to kontrolē. Tas izrietēja no 1948. gada 14. aprīļa Likumdošanas dekrēta Nr. 496 (*GURI n° 118*, 14.04.1948.) normām, kas aplūkotas kopā ar 3. panta 229. punktu 1995. gada 28. decembra Likumā Nr. 549 (*GURI n° 302* kārtējais pielikums, 29.12.1995.) un 3. panta 78. punktu 1996. gada 23. decembra Likumā Nr. 662 (*GURI n° 303* kārtējais pielikums, 28.12.1996.).

- 5 Īpaši noteikumi koncesiju piešķiršanai ir noteikti ar Ekonomikas un finanšu ministrijas 1998. gada 2. jūnija Dekrētu Nr. 174 (*GURI n° 129*, 05.06.1998., turpmāk tekstā — “Dekrēts Nr. 174/98”) attiecībā uz *CONI* un ar Republikas prezidenta 1998. gada 8. aprīļa Dekrētu Nr. 169 (*GURI n° 125*, 01.06.1998.) attiecībā uz *UNIRE*.

- 6 Attiecībā uz *CONI* piešķirtajām koncesijām Dekrēts Nr. 174/98 paredzēja, ka piešķiršana notika ar konkursa starpniecību. Šis piešķiršanas laikā *CONI* bija īpaši jā rūpējas par to, lai koncesionāru akciju kopums būtu pārskatāms, un par saprātīgu derību organizēšanas un noslēgšanas vietu izplatību valsts teritorijā.

- 7 Lai nodrošinātu akciju kopuma pārskatāmību, Dekrēta Nr. 174/98 2. panta 6. punktā bija paredzēts, ka, ja koncesionārs bija kapitālsabiedrība, akcijas, kas dod balsstiesības, bija jālaiž apgrozībā fizisku personu, līgumsabiedrību vai komandītsabiedrību ar ierobežotu atbildību vārdā un tās nevarēja nodot ar vienkāršu indosamenta uzrakstu.

- 8 *UNIRE* piešķir koncesijas ar tādiem pašiem noteikumiem.

- 9 2002. gadā pēc virknes tiesību aktu pieņemšanas *CONI* un *UNIRE* kompetence sporta pasākumos organizētu derību jomā tika nodota Valsts monopolu autonomajai pārvaldei, kas darbojās Ekonomikas un finanšu ministrijas uzraudzībā.

- 10 Atbilstoši grozījumam, kas šajā sakarā ir izdarīts ar 2002. gada 27. decembra Likuma Nr. 289 22. panta 11. punktu (*GURI n° 305* kārtējais pielikums, 31.12.2002., turpmāk tekstā — “2003. gada finanšu likums”), visas kapitālsabiedrības bez jebkādiem ierobežojumiem atkarībā no to formas turpmāk var piedalīties koncesiju piešķiršanas konkursos.

Policijas atļaujas

- 11 Policijas atļauju var piešķirt tikai tiem, kas ir ieguvuši koncesiju vai ministrijas vai citas iestādes atļauju, kurai ar likumu ir piešķirtas tiesības organizēt vai rīkot derības. Šie piešķiršanas nosacījumi izriet no 88. panta 1931. gada 18. jūnija Karaļa dekrētā Nr. 773 par vienīgā likuma teksta apstiprināšanu sabiedrības drošības jomā (*Regio Decreto n° 773, Testo unico delle leggi di pubblica sicurezza, GURI n° 146, 26.06.1931.*), kurā grozījumi izdarīti ar 2000. gada 23. decembra Likuma Nr. 388 37. panta 4. punktu (*GURI n° 302* kārtējais pielikums, 29.12.2000., turpmāk tekstā — “Karaļa dekrēts”).
- 12 Turklāt atbilstoši Karaļa dekrēta 11. pantam, kas aplūkots kopā ar 14. pantu, policijas atļauju nevar izsniegt personai, kurai ir piespriesti noteikti sodi vai kura sodīta par

noteiktiem pārkāpumiem, it īpaši tādiem, kas saistīti ar godīgumu un morāles principiem vai kas apdraud azartspēļu tiesisko regulējumu.

- 13 Ja atļauja ir izsniegta, tās saņēmējam atbilstoši Karaļa dekrēta 16. pantam ir jāatļauj kārtības sargiem jebkurā laikā piekļūt vietai, kurā notiek atļautā darbība.

Kriminālsodi

- 14 4. pants 1989. gada 13. decembra Likumā Nr. 401 par spēļu un nelegālo derību tiesisko regulējumu un sporta pasākumu pienācīgas norises aizsardzību (*GURI n° 294*, 18.12.1989.), kas ir grozīts ar Likuma Nr. 388 37. panta 5. punktu (turpmāk tekstā — “Likums Nr. 401/89”), paredz šādus kriminālsodus par nelikumīgu piedalīšanos azartspēļu organizēšanā:

“1. Par ikvienu nelikumīgu piedalīšanos loteriju, derību vai prognožu konkursu organizēšanā, ar ko saskaņā ar likumu ir tiesības nodarboties tikai valstij vai citām organizācijām, kam piešķirta koncesija, sods ir brīvības atņemšana uz laiku no sešiem mēnešiem līdz trim gadiem. Šo pašu sodu var uzlikt jebkurai personai, kas organizē derības vai prognožu konkursus sporta aktivitātēm, ko vada [*CONI*] un tam pakļautas organizācijas vai [*UNIRE*]. Ikvienu nelikumīga piedalīšanās derību publiskā organizēšanā citās cilvēku vai dzīvnieku sacensībās, kā arī veiklības spēlēs ir sodāma ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim mēnešiem līdz gadam un ar naudas sodu vismaz viena miljona liru apmērā [...].

2. Par konkursu, spēļu vai derību, kas organizētas saskaņā ar 1. punktā aprakstītajiem noteikumiem, reklamēšanu, kaut arī persona nav tajā paredzēto pārkāpumu līdzdalībniece, persona ir sodāma ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim mēnešiem un ar naudas sodu apmērā no simt tūkstošiem liru līdz vienam miljonam liru.

3. Par piedalīšanos konkursā, spēlē vai derībās, kas organizētas saskaņā ar 1. punktā aprakstītajiem noteikumiem, kaut arī persona nav tajā paredzēto pārkāpumu līdzdalībniece, sods ir brīvības atņemšana uz laiku līdz trim mēnešiem vai naudas sods apmērā no simt tūkstošiem liru līdz vienam miljonam liru.

[..]

4.a Šajā pantā paredzētie sodi ir piemērojami ikvienai personai, kas Itālijā bez koncesijas un atļaujas vai licences [Karaļa dekrēta] 88. panta nozīmē veic jebkādas organizētas darbības jebkura veida derību, kas tiek slēgtas Itālijā vai ārzemēs, rīkošanai vai organizēšanai vai vismaz rīkošanas vai organizēšanas atvieglošanai jebkādā veidā, tai skaitā pa telefonu vai elektroniski.

[..]”

Corte suprema di cassazione tiesu prakse

- 15 *Corte suprema di cassazione* [Augstākā kasācijas tiesa] (Itālija) 2004. gada 26. aprīļa spriedumā lietā Nr. 111/04 (turpmāk tekstā — “spriedums lietā *Gesualdi*”) bija jāpārbauda Itālijas tiesību aktu azartspēļu jomā atbilstība EKL 43. un 49. pantam. Pēc pārbaudes izdarīšanas šī tiesa secināja, ka minētie tiesību akti nav pretrunā EKL 43. un 49. pantam.
- 16 *Corte suprema di cassazione* spriedumā lietā *Gesualdi* konstatēja, ka Itālijas likumdevējs daudzus gadus īsteno ekspansīvu politiku azartspēļu jomā ar acīmredzamu mērķi palielināt nodokļu ienākumus un ka Itālijas tiesību normas neatbilst mērķim aizsargāt patērētāju vai ierobežot patērētāju tieksmi spēlēt, vai ierobežot spēļu piedāvājumu. Bet tā konstatēja, ka patiesais Itālijas tiesību aktu mērķis bija vēlme pakļaut azartspēles kontrolei, lai novērstu šo darbību izmantošanu krimināliem nolūkiem. Šī iemesla dēļ Itālijas tiesību akti pakļāva kontrolei un uzraudzībai personas, kas rīko derības un prognožu konkursus, kā arī vietas, kurās norit šīs darbības. *Corte suprema di cassazione* uzskata, ka šie mērķi paši par sevi ir pamats brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežošanai.
- 17 Ņemot vērā, ka koncesionāru akciju kopuma pārskatāmības nodrošināšanai paredzēto nosacījumu sekas ir tas, ka koncesiju konkursos nevarēja piedalīties sabiedrības, kuru individuālie akcionāri nav jebkurā laikā identificējami, *Corte*

suprema di cassazione spriedumā lietā *Gesualdi* ir konstatējusi, ka Itālijas tiesiskais regulējums neparedz nekādu pat netiešu ārvalstu sabiedrību diskrimināciju, jo tas izslēdz ne tikai ārvalstu kapitālsabiedrības, kuru akcionārus nevar precīzi identificēt, bet arī jebkuru Itālijas kapitālsabiedrību, kuras akcionārus nevar precīzi identificēt.

Pamata prāvas un prejudiciālie jautājumi

Koncesiju piešķiršana

¹⁸ No lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar Itālijas tiesību normām *CONI* 1998. gada 11. decembrī izsludināja konkursu par 1000 koncesiju piešķiršanu derību pārvaldīšanai sporta pasākumos, un tika uzskatīts, ka šāds koncesiju skaits, pamatojoties uz īpašu vērtējumu, ir pietiekams visā valsts teritorijā. Paralēli Ekonomikas un finanšu ministrija ar Lauksaimniecības un mežsaimniecības politikas ministrijas piekrišanu organizēja konkursu par 671 jaunām koncesijām derību rīkošanai zirgu skriešanās sacīkstēs un tika automātiski pagarinātas 329 jau pastāvošas koncesijas.

¹⁹ Noteikumu par akciju kopuma, kas bija apgrozībā minēto konkursu laikā, pārskatāmību piemērošanas sekas bija to uzņēmēju izslēgšana no konkursa, kas

bija izveidoti kā sabiedrības, kuru akcijas bija kotētas reglamentētos tirgos, jo šo sabiedrību individuālo akcionāru pastāvīga un precīza identifikācija nebija iespējama. Šī konkursa rezultātā koncesijas, kas ir spēkā sešus gadus un ir atjaunojamas vēl uz sešu gadu periodu, tika piešķirtas 1999. gadā.

Sabiedrība Stanley International Betting Ltd

- 20 *Stanley International Betting Ltd* (turpmāk tekstā — “*Stanley*”) ir Lielbritānijā dibināta sabiedrība, kas ir koncerna *Stanley Leisure plc*, Lielbritānijā dibinātas sabiedrības, kura kotējas Londonas (Apvienotā Karaliste) biržā, dalībniece. Abu šo sabiedrību juridiskās adreses ir Liverpūlē (Apvienotā Karaliste). Koncerns darbojas azartspēļu jomā un ir ceturtais lielākais bukmeikers un lielākais spēļu namu īpašnieks Apvienotajā Karalistē.
- 21 *Stanley* ir viena no koncerna *Stanley Leisure plc* daļām, kas darbojas ārpus Apvienotās Karalistes. Tai ir atbilstošas atļaujas darboties kā bukmeikerei šajā dalībvalstī atbilstoši Liverpūles pašvaldības izsniegtajai licencei. Tā ir pakļauta Lielbritānijas iestāžu pārbaudēm sabiedriskās kārtības un drošības ziņā, iekšējai kontrolei attiecībā uz darbību atbilstību tiesību normām, privātas audita sabiedrības kontrolei, kā arī Valsts kases un Apvienotās Karalistes Muitas pārvaldes kontrolēm.
- 22 Tā kā *Stanley* gribēja saņemt koncesijas vismaz 100 derību noslēgšanas vietām Itālijas teritorijā, tā sekoja informācijai par iespējām piedalīties konkursos, kaut arī tā zināja, ka nevar izpildīt nosacījumus par akciju kopuma pārskatāmību, jo tā bija

koncerna dalibniece, kas kotējās reglamentētos tirgos. Tāpēc tā nepiedalījās konkursos un neieguva koncesiju derību pārvaldīšanai.

Datu nodošanas centri

23 Itālijā *Stanley* darbojas ar vairāk nekā 200 aģentūru starpniecību, kas kopā tiek sauktas par “datu nodošanas centriem” (turpmāk tekstā — “DNC”). Tie savus pakalpojumus piedāvā sabiedrībai pieejamās vietās, kurās tie derību slēdzēju rīcībā nodod teleinformātikas kanālus, kas tiem ļauj piekļūt *Stanley* serverim Apvienotajā Karalistē. Derību slēdzēji šādā veidā var arī teleinformātikas ceļā nodot *Stanley* sporta derību priekšlikumus, ko tie ir izvēlējušies *Stanley* piedāvātajās notikumu un kotējumu programmās, kā arī saņemt šo priekšlikumu apstiprinājumus, veikt iemaksas un vajadzības gadījumā saņemt laimestus.

24 DNC vada neatkarīgi uzņēmēji, kam ir līgumsaistības ar *Stanley*. Visi trīs pamata lietās apsūdzētie — Plakanika, Palacēze un Sorikio — ir DNC, kas saistīti ar *Stanley*, pārvaldītāji.

25 No *Tribunale di Teramo* [Teramo Tiesa] iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka Palacēze un Sorikio pirms darbības uzsākšanas lūdza Atri Policijas prefektūrai

izsniegt policijas atļauju saskaņā ar Karaļa dekrēta 88. pantu. Uz šiem lūgumiem netika sniegtas atbildes.

Tribunale di Larino lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu (lieta C-338/04)

26 Prokurors uzsāka *Tribunale di Larino* [Larino Tiesa] krimināltiesvedību pret Plakaniku, inkriminējot tam Likuma Nr. 401/89 4. panta 4.a punktā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, jo tas kā DNC pārvaldnieks uz *Stanley* rēķina veica organizētas derību rīkošanas darbības, nesaņemot vajadzīgo policijas atļauju.

27 Šī tiesa pauž šaubas attiecībā uz tā secinājuma pamatotību, ka *Corte suprema di cassazione* spriedumā lietā *Gesualdi* ir atzinusi Likuma Nr. 401/89 4. panta 4.a punkta atbilstību Kopienu tiesībām. Tā uzdod jautājumu, vai *Corte suprema di cassazione* minētie sabiedriskās kārtības mērķi var attaisnot attiecīgos ierobežojumus.

28 Šajos apstākļos *Tribunale di Larino* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Tiesa uzskata, ka Likuma Nr. 401/89 4. panta 4.a punktā iekļautā norma ir saderīga ar [EKL] 43. un turpmākajos pantos noteiktajiem principiem, kā arī ar [EKL] 49. pantu, kas attiecas uz brīvību veikt uzņēmējdarbību un pārrobežu

pakalpojumu sniegšanas brīvību, ņemot vērā atšķirības interpretācijā, kas izriet no Tiesas nolēmumiem [...] (īpaši [iepriekš minētajā] spriedumā lietā *Gambelli* u.c.), salīdzinājumā ar *Corte suprema di cassazione, Sezioni Unite* nolēmumu [lietā *Gesualdi*]; īpaši tiek lūgts izskaidrot, vai apsūdzības rakstā norādītie sodi, kas noteikti Plakanikam, ir piemērojami Itālijā?”

Tribunale di Teramo lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu (lietas C-359/04 un C-360/04)

29 Atri Policijas prefektūra, kas pārmet, ka Palacēze un Sorikio ir veikuši organizētu darbību, lai atvieglotu derību rikošanu, nesaņemot koncesiju vai policijas atļauju, pamatojoties uz Likuma Nr. 401/89 4. panta 4.a punktu, uzlika sekvestru to telpām un iekārtām. Pēc tam, kad sekvestru apstiprināja prokurors, Palacēze un Sorikio iesniedza *Tribunale di Teramo* prasību sakarā ar šī sekvestra uzlikšanu.

30 Šī tiesa uzskata, ka kapitālsabiedrībām, kas kotējas reglamentētajos tirgos, noteiktie ierobežojumi, kas 1999. gadā tām neļāva piedalīties pēdējā konkursā, lai saņemtu koncesiju derību rikošanai, nav saderīgi ar Kopienu tiesību principiem, jo tie diskriminē tos uzņēmumus, kas nav Itālijas uzņēmumi. Tādēļ minētā tiesa, tāpat kā *Tribunale di Larino*, uzskata, ka spriedums lietā *Gesualdi* nav pamatots.

31 Šajos apstākļos *Tribunale di Teramo* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“*Tribunale [di Teramo]* īpaši ir jāzina, vai [EKL 43. panta pirmo daļu un 49. panta pirmo daļu] var interpretēt tādējādi, ka tās atļauj dalībvalstīm uz laiku (no sešiem līdz divpadsmit gadiem) paredzēt atkāpes no brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības Eiropas Savienībā un, nepārkāpjot iepriekš minētos Kopienų principus, noteikt šādu tiesisko regulējumu:

- dažām personām koncesijas noteiktu pakalpojumu sniegšanai tiek piešķirtas uz laiku no sešiem līdz divpadsmit gadiem, pamatojoties uz tiesisko regulējumu, saskaņā ar ko noteiktas konkurentu grupas (kas nav Itālijas uzņēmumi) nevar pieteikties konkursam;

- pēc akta par šī tiesiskā regulējuma nesaderību ar [EKL] 43. pantā un [..] 49. pantā iekļautajiem principiem pieņemšanas to groza tā, ka turpmāk ir atļauts piedalīties arī uzņēmējiem, kam tas iepriekš bija aizliegts;

- tomēr koncesijas, kas ir piešķirtas, pamatojoties uz iepriekšējo tiesisko regulējumu, kas, kā iepriekš aplūkots, ir atzīts par tādu, kas ir pretējs brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības principiem, netiek atsauktas un netiek organizēts jauns konkurss atbilstoši jaunajiem noteikumiem, kas atbilst minētajiem principiem;

- turpretim turpina krimināltiesiski sodīt visas personas, kas darbojas saistībā ar uzņēmējiem, kas, kaut arī tiem ir atļauts veikt šādu darbību dalībvalstī, kas ir to izcelsmes valsts, tomēr nevar pretendēt uz koncesiju tieši to ierobežojumu dēļ, kas noteikti iepriekš spēkā esošajā tiesiskajā regulējumā par koncesiju piešķiršanu, kas vēlāk ir atcelts?”

³² Ar Tiesas priekšsēdētāja 2004. gada 14. oktobra pirmo rīkojumu lietas C-359/04 un C-360/04 rakstveida un mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai tika apvienotas. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 27. janvāra otro rīkojumu lietas C-338/04, C-359/04 un C-360/04 tika apvienotas mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai.

Par prejudiciālo jautājumu pieņemamību

³³ Lietā C-338/04 iesniegtajos apsvērumos visas valdības, izņemot Beļģijas valdību, uzskatīja, ka uzdotie jautājumi nav pieņemami. Itālijas valdība un Spānijas valdība uzskata, ka nav pieņemams lietās C-359/04 un C-360/04 uzdotais jautājums. Lietā C-338/04 Portugāles un Somijas valdības apgalvo, ka *Tribunale di Larino* lēmums par prejudiciāla jautājuma uzdošanu neietver pietiekamu informāciju, lai atbildētu uz jautājumu, lai gan — kā uzskata Itālijas, Vācijas, Spānijas un Francijas valdības — jautājums attiecas uz valsts tiesību, nevis uz Kopienu tiesību interpretāciju, un tāpēc aicina Tiesu lemt par valsts tiesību normu atbilstību Kopienu tiesībām. Itālijas un Spānijas valdības izsaka tādu pašu iebildi attiecībā uz lietās C-359/04 un C-360/04 uzdoto jautājumu.

34 Attiecībā uz informāciju, kas ir jāiesniedz Tiesai saistībā ar prejudiciāla nolēmuma procedūru, ir jāatgādina, ka tās mērķis ir ne tikai ļaut Tiesai sniegt derīgas atbildes, bet tas ir drīzāk sniegt iespēju dalībvalstu valdībām un citām ieinteresētajām personām saskaņā ar Tiesas Statūtu 23. pantu iesniegt savus apsvērumus. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tādēļ, pirmkārt, ir nepieciešams, ka valsts tiesa noteiktu faktisko un tiesisko situāciju, ar kādu ir saistīti tās uzdotie jautājumi, vai vismaz paskaidrotu faktiskos apstākļus, ar kuriem ir pamatoti šie jautājumi. Otrkārt, lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu ir jānorāda precīzi iemesli, kuru dēļ valsts tiesa interesējas par Kopienu tiesību interpretāciju un uzskata, ka Tiesai ir jāuzdod prejudiciāli jautājumi. Šajā sakarā valsts tiesai ir jāsniedz vismaz minimāls skaidrojums tam, kāpēc tā ir izvēlējusies konkrētās Kopienu tiesību normas, kurām lūdz sniegt interpretāciju, un saiknei, ko tā saskata starp šīm normām un prāvā piemērojamām valsts tiesību normām (šajā sakarā skat. it īpaši 1993. gada 26. janvāra spriedumu apvienotajās lietās no C-320/90 līdz C-322/90 *Telemarsicabruzzo* u.c., *Recueil*, I-393. lpp., 6. punkts; 2005. gada 6. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-453/03, C-11/04, C-12/04 un C-194/04 *ABNA* u.c., Krājums, I-10423. lpp., 45.–47. punkts, kā arī 2006. gada 19. septembra spriedumu lietā C-506/04 *Wilson*, Krājums, I-8613. lpp., 38. un 39. punkts).

35 *Tribunale di Larino* lēmums par prejudiciāla jautājuma uzdošanu (lieta C-338/04) atbilst šīm prasībām. Tā kā valsts tiesiskais regulējums un lietas dalībnieku izteiktie argumenti būtībā ir vienādi ar tiem, ar kādiem ir saistīts iepriekš minētais spriedums lietā *Gambelli* u.c., pietiek ar norādi uz minēto spriedumu, lai gan Tiesa, gan dalībvalstu valdības un citi lietas dalībnieki varētu konstatēt pamata prāvas priekšmetu.

36 Atbilstoši EKL 234. pantā paredzētajai kompetenču sadalei sadarbības sistēmas ietvaros valsts tiesību normu interpretācija ir valsts tiesu, nevis Tiesas kompetencē un saskaņā ar šo pantu uzsāktas tiesvedības ietvaros tā nav tiesīga lemt par valsts

tiesību normu atbilstību Kopienu tiesībām. Tomēr Tiesas kompetencē ir sniegt valsts tiesai visus norādījumus par Kopienu tiesību interpretāciju, kas ļauj tai pašai spriest par valsts tiesību normu saderību ar Kopienu tiesībām (skat. it īpaši 1995. gada 30. novembra spriedumu lietā *C-55/94 Gebhard, Recueil, I-4165*. lpp., 19. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Wilson*, 34. un 35. punkts).

37 Šajā sakarā ģenerālvokāts secinājumu 70. punktā ir pamatoti apgalvojis, ka saskaņā ar *Tribunale di Larino* prejudiciālā jautājuma (lieta *C-338/04*) tekstu Tiesa tiek lūgta lemt par valsts tiesību normas atbilstību Kopienu tiesībām. Kaut arī Tiesa nevar atbildēt uz šādi formulētu jautājumu, tā tomēr iesniedzējtiesai var sniegt derīgu atbildi, sniedzot norādes par Kopienu tiesību interpretāciju, vadoties no kurām tiesa pati var lemt par valsts tiesību atbilstību Kopienu tiesībām.

38 *Tribunale di Teramo* uzdotais prejudiciālais jautājums (lietas *C-359/04* un *C-360/04*) ietver precīzas norādes par vairāku valsts tiesību normu iedarbību, un šajā jautājumā Tiesai tiek lūgts lemt par šīs iedarbības saderību ar EK līgumu. Tātad šis jautājums nav vērsts uz to, ka Tiesai būtu jāinterpretē valsts tiesības vai jālemj par to saderību ar Kopienu tiesībām.

39 Tādējādi uzdotie jautājumi ir jāatzīst par pieņemamiem.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

40 No Tiesā iesniegtajiem lietu materiāliem izriet, ka uzņēmumam, kas vēlas Itālijā darboties azartspēļu jomā, ir jāizpilda šādas valsts tiesību normu prasības, proti:

- pienākums iegūt koncesiju;

- minēto koncesiju piešķiršanas veids konkursā, izslēdzot noteikta veida uzņēmumus, īpaši sabiedrības, kuru individuālie akcionāri nav jebkurā laikā identificējami;

- pienākums saņemt policijas atļauju un

- kriminālsodi attiecīgā tiesiskā regulējuma neievērošanas gadījumā.

41 Uzdodot jautājumus, kas ir jāpārbauda kopā, iesniedzējtiesas būtībā vēlas noskaidrot, vai EKL 43. un 49. pants nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu

attiecībā uz azartspēlēm, kāds tiek aplūkots pamata lietās, ja tam ir šādas pazīmes.

- 42 Tiesa ir jau nospriedusi, ka attiecīgais valsts tiesiskais regulējums, kāds tiek aplūkots pamata lietās un kas — draudot ar kriminālsodu — aizliedz darboties azartspēļu jomā, ja nav saņemta valsts piešķirta koncesija vai policijas atļauja, būtībā ietver brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu (iepriekš minētais spriedums lietā *Gambelli* u.c., 59. punkts un rezolutīvā daļa).
- 43 Pirmkārt, ierobežojumi, kas ir noteikti starpniekiem — tādiem kā atbildētāji pamata lietās —, ir brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumi citā dalībvalstī dibinātai sabiedrībai, piemēram, *Stanley*, kas rīko derības citās dalībvalstīs, organizējot aģentūras, piemēram, DNC, ko vadīja atbildētāji pamata lietās (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambelli* u.c., 46. punkts).
- 44 Otrkārt, aizliegums starpniekiem, piemēram, atbildētājiem pamata lietās — atvieglot derību pakalpojumu sniegšanu sporta pasākumos, ko organizē pakalpojumu sniedzējs, kurš, kā *Stanley*, ir dibināts citā dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā darbojās tā starpnieki, ir minēto pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums pat tad, ja starpnieku juridiskās adreses ir tajā dalībvalstī, kurā atrodas minēto pakalpojumu saņēmēji (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambelli* u.c., 58. punkts).

- 45 Šādos apstākļos ir jāpārbauda, vai attiecīgos ierobežojumus pamata lietā būtībā var uzskatīt par atkāpēm, kas skaidri paredzētas EKL 45. un 46. pantā, vai arī tos saskaņā ar Tiesas judikatūru attaisno ārkārtēji vispārējo interešu iemesli (iepriekš minētais spriedums lietā *Gambelli* u.c., 60. punkts).
- 46 Šajā sakarā judikatūrā ir atzīta virkne tādu ārkārtēju vispārējo interešu iemeslu kā patērētāju aizsardzība, krāpšanas novēršana un izvairīšanās no pilsoņu pamudināšanas uz pārmērīgiem izdevumiem saistībā ar spēli, kā arī sabiedriskās kārtības traucējumu vispārīga novēršana (šajā sakarā skat. 1994. gada 24. marta spriedumu lietā *C-275/92 Schindler, Recueil*, I-1039. lpp., 57.–60. punkts; 1999. gada 21. septembra spriedumu lietā *C-124/97 Läärä* u.c., *Recueil*, I-6067. lpp., 32. un 33. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Zenatti*, 30. un 31. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambelli* u.c., 67. punkts).
- 47 Šādā kontekstā morālās, reliģiskās vai kultūras īpatnības, kā arī ar spēlēm un derībām saistītās sekas, kas morāli un finansiāli kaitē indivīdam un sabiedrībai, var būt pamats pietiekamai valsts iestāžu rīcības brīvībai, lai noteiktu patērētāja un sabiedriskās kārtības aizsardzības prasības (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambelli* u.c., 63. punkts).
- 48 Šajā sakarā, lai gan dalībvalstis var brīvi noteikt savas politikas mērķus azartspēļu jomā un vajadzības gadījumā precīzi definēt nepieciešamo aizsardzības līmeni, to noteiktajiem ierobežojumiem tomēr ir jābūt samērīgiem ar prasībām, kas izriet no Tiesas judikatūras.
- 49 Tādējādi ir jāpārbauda atsevišķi katrs ierobežojums, ko paredz valsts tiesību akti, it īpaši vai tas ir piemērots, lai nodrošinātu attiecīgās dalībvalsts nosauktā mērķa vai

mērķu īstenošanu, un vai tas nepārsniedz to, kas nepieciešams šī mērķa vai mērķu sasniegšanai. Katrā ziņā šie ierobežojumi ir jāpiemēro nediskriminējošā veidā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Gebhard*, 37. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambelli u.c.*, 64. un 65. punkts, kā arī 2003. gada 13. novembra spriedumu lietā *C-42/02 Lindman, Recueil*, I-13519. lpp., 25. punkts).

Par prasību saņemt koncesiju

- 50 Lai Itālijā varētu darboties azartspēļu jomā, uzņēmumam ir jāsaņem koncesija. Atbilstoši izmantotajai koncesiju sistēmai uzņēmēju skaits ir ierobežots. Runājot par derību atļaušanu, koncesiju skaits derību rikošanai sporta sacensībās, kas nav zirgu skriešanās sacīkstes, un koncesiju skaits derību rikošanai zirgu skriešanās sacensībās nedrīkst pārsniegt 1000 katrai kategorijai.
- 51 Vispirms ir jānorāda, ka tas, ka šis koncesiju skaits abām kategorijām, kā tas izriet no lietas materiāliem, ir atzīts par “pietiekamu” visā valsts teritorijā, pamatojoties uz īpašu novērtējumu, pats par sevi neattaisno šī ierobežojuma radītos šķēršļus brīvībai veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvībai.
- 52 Runājot par mērķiem, kas var attaisnot šos šķēršļus, šajā situācijā ir jānošķir, pirmkārt, mērķis samazināt iespējas spēlēt un, otrkārt, ja azartspēles ir atļautas,

mērķis apkarot noziedzību, pakļaujot šajā jomā aktīvos uzņēmumus kontrolei un iekļaujot azartspēļu darbību kontrolētās sistēmās.

- 53 Attiecībā uz pirmo mērķi, no judikatūras izriet, ka uzņēmēju skaita ierobežojumi principā var tikt attaisnoti, taču šiem ierobežojumiem katrā ziņā ir jāatbilst prasībai patiešām samazināt iespējas spēlēt un ierobežot darbības šajā jomā saskanīgā un sistemātiskā veidā (šajā sakarā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Zenatti*, 35. un 36. punkts, kā arī lietā *Gambelli u.c.*, 62. un 67. punkts).
- 54 Ir skaidrs, ka šajā gadījumā saskaņā ar *Corte suprema di cassazione* judikatūru Itālijas likumdevējs īsteno ekspansīvu politiku azartspēļu jomā, lai palielinātu budžeta ienākumus, un ka Itālijas tiesiskā regulējuma pamatojumu nevar izsecināt no mērķa ierobežot patērētāju tieksmi spēlēt vai ierobežot spēļu piedāvājumu.
- 55 Otrs mērķis ir iekļaut azartspēļu darbības kontrolējamās sistēmās, lai novērstu šo darbību izmantošanu kriminālos vai ar krāpšanu saistītos nolūkos, ko kā faktisko attiecīgā Itālijas tiesiskā regulējuma mērķi pamata lietās minēja gan *Corte suprema di cassazione*, gan Itālijas valdība savos Tiesā iesniegtajos apsvērumos. No šī skatu punkta kontrolēta ekspansijas politika azartspēļu jomā var katrā ziņā būt saderīga ar mērķi piesaistīt atļautām un reglamentētām darbībām spēlētājus, kas nodarbojas ar

aizliegtām nelegālām spēlēm un derībām. Kā Beļģijas un Francijas valdība ir norādījusi, lai sasniegtu šo mērķi, atļautajiem uzņēmumiem ir jābūt uzticamai, bet vienlaikus arī izdevīgai alternatīvai aizliegtajām darbībām, kas nozīmē plašu spēļu piedāvājumu, noteikta apjoma reklāmu un jaunu izplatīšanas tehnoloģiju izmantošanu.

56 Vispirms Itālijas valdība norāda uz tādiem faktiskajiem apstākļiem kā aptauju, ko spēļu un derību jomā veica Itālijas senāta sestā pastāvīgā komisijas (finanses un Valsts kase). Šīs aptaujas rezultātā tika secināts, ka aizliegto nelegālo spēļu un derību darbības ir ievērojama problēma Itālijā, ko varētu novērst atļauto un reglamentēto darbību plašāka izplatība. Saskaņā ar minēto aptauju pusi no kopējā apgrozījuma azartspēļu jomā Itālijā rada šīs nelegālās darbības. Citiem vārdiem sakot, tika uzskatīts par iespējamu, plašāk izplatot ar likumu atļautās spēles un derības, atgūt daļu no minēto nelegālo darbību apgrozījuma tādā apmērā, kas atbilstu vismaz ar likumu atļauto darbību radītā apgrozījuma summai.

57 Koncesiju sistēma var šajos apstākļos veidot efektīvu mehānismu, lai kontrolētu azartspēļu jomā darbojošos uzņēmējus, lai novērstu šo darbību izmantošanu kriminālos vai krāpšanas nolūkos. Turpretim Tiesas rīcībā nav pietiekamu faktu, lai novērtētu, kā kopējā koncesiju skaita ierobežošana atbilst Kopienų tiesībām.

- 58 Iesniedzējtiesām ir jāpārbauda, vai tas, ka valsts tiesiskajā regulējumā ir ierobežots to uzņēmēju skaits, kas darbojas azartspēļu jomā, tiešām atbilst Itālijas valdības izvirzītajam mērķim, proti, novērst šajā jomā veikto darbību izmantošanu krimināliem vai krāpšanas nolūkiem. Turklāt iesniedzējtiesām ir jāpārbauda, vai šie ierobežojumi atbilst samērīguma nosacījumiem, kas izriet no Tiesas judikatūras.

Par konkursiem

- 59 *Tribunale di Teramo* (lietas C-359/04 un C-360/04) skaidri uzsver kapitālsabiedrību, kuru individuālie akcionāri nav identificējami jebkurā laikā, un līdz ar to visu reglamentētajos tirgos kotēto sabiedrību izslēgšanu no konkursiem koncesiju piešķiršanai. Eiropas Kopienų Komisija ir norādījusi, ka šī ierobežojuma sekas ir tādu nozīmīgāko Kopienų uzņēmumu azartspēļu jomā izslēgšana no šiem konkursiem, kas pastāv kapitālsabiedrību formā, kuru akcijas ir kotētas reglamentētajos tirgos.
- 60 Vispirms ir jānorāda, ka 1999. gada konkursam paredzēto nosacījumu tiesiskuma jautājums nekādā ziņā nav zaudējis savu nozīmi ar 2002. gada izdotajiem likuma grozījumiem, saskaņā ar kuriem kopš tā laika ikviena kapitālsabiedrība neatkarīgi no tās formas var piedalīties konkursos koncesiju piešķiršanai. *Tribunale di Teramo* pamatoti ir norādījusi, ka līdz ar to reglamentētos tirgos kotētu kapitālsabiedrību un tādu starpnieku kā atbildētāji pamata lietās, kas varētu darboties šādu sabiedrību

vārdā, izslēgšana no azartspēļu jomas pastāvēs līdz 2011. gadam, jo 1999. gadā piešķirtās koncesijas ir derīgas sešus gadus un var tikt pagarinātas vēl par sešiem gadiem, un šajā laikā nav paredzēti jauni konkursi.

61 Tiesa ir jau konstatējusi, ka valsts tiesiskais regulējums attiecībā uz konkursiem, šķiet, ir brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojums, lai gan izslēgšana no konkursa bez jebkādiem izņēmumiem attiecas uz visām kapitālsabiedrībām, kas kotējas reglamentētajos tirgos un var būt ieinteresētas koncesijās, neatkarīgi no tā, vai tās ir dibinātas Itālijā vai citā dalībvalstī, jo iemesls ārvalstu uzņēmēju neesamībai starp koncesionāriem ir tas, ka Itālijas tiesiskais regulējums attiecībā uz konkursiem praktiski izslēdz iespēju koncesijas saņemt kapitālsabiedrībām, kas kotējas reglamentētos tirgos citās dalībvalstīs (iepriekš minētais spriedums lietā *Gambelli* u.c., 48. punkts).

62 Neatkarīgi no tā, vai to kapitālsabiedrību izslēgšana, kas kotējas reglamentētajos tirgos, tiešām vienādi attiecas gan uz Itālijā dibinātiem uzņēmumiem, gan uzņēmumiem no citām dalībvalstīm, šī pilnīgā izslēgšana pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu mērķi nodrošināt, ka uzņēmēji, kas darbojas azartspēļu jomā, nav iesaistīti kriminālās vai krāpšanas darbībās. Kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumā 125. punktā, pastāv citi uzņēmēju, kas darbojas azartspēļu jomā, rēķinu un darbību kontroles līdzekļi, kas ļoti mazā mērā ierobežo brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību, piemēram, ievācot informāciju par to pārstāvjiem vai lielākajiem akcionāriem. To pamato arī tas, ka Itālijas likumdevējs uzskatīja, ka minēto izslēgšanu var pilnībā atcelt ar 2003. gada finanšu likumu, neaizstājot to ar citiem ierobežojošiem pasākumiem.

- 63 Runājot par noteikta uzņēmēju skaita izslēgšanas no konkursa pastāvošo koncesiju piešķiršanai prettiesiskuma sekām, valsts tiesību sistēmā ir jāparedz procedūra, kas nodrošina to tiesību aizsardzību, ko uzņēmēji tieši iegūst no Kopienu tiesībām, turklāt šie noteikumi nedrīkst būt mazāk labvēlīgi par tiem, kas attiecas uz līdzīgām situācijām, uz kurām attiecas valsts tiesības (vienlīdzības princips), un ar tiem nedrīkst Kopienu tiesību sistēmas piešķirto tiesību izlietošanu padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināt (efektivitātes princips) (skat. 2001. gada 20. septembra spriedumu lietā *C-453/99 Courage un Crehan, Recueil*, I-6297. lpp., 29. punkts, kā arī 2006. gada 19. septembra spriedumu apvienotajās lietās *C-392/04 un C-422/04 i-21 Germany un Arcor*, Krājums, I-8559. lpp., 57. punkts). Šajā sakarā piemērots risinājums varētu būt gan veco koncesiju atsaukšana un piešķiršana no jauna, gan konkursa par atbilstoša skaita jaunām koncesijām izsludināšana. Tomēr katrā ziņā ir jākonstatē, ka, tā kā uzņēmējiem pēdējā konkursa laikā bija prettiesiski liegta iespēja saņemt koncesiju šiem uzņēmumiem, par koncesijas neesamību nevar piemērot sodu.
- 64 Tātad EKL 43. un 49. pants ir jāinterpretē tā, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamata lietās, kas no azartspēļu jomas izslēdz un turpina izslēgt uzņēmējus, kuri ir nodibināti kapitālsabiedrību formā un kuru akcijas ir kotētas reglamentētos tirgos.

Par prasību saņemt policijas atļauju

- 65 Prasības, ka uzņēmēji, kas darbojas azartspēļu jomā, kā arī to telpas ir jāpakļauj sākotnējai kontrolei un nepārtrauktai uzraudzībai, mērķis nepārprotami ir novērst šo

uzņēmēju iesaistīšanos kriminālās vai krāpnieciskās darbībās, un no šāda viedokļa šī prasība ir pasākums, kas ir pilnībā samērīgs ar šo mērķi.

66 Tomēr no lietas materiāliem izriet, ka atbildētāji pamata lietās bija gatavi saņemt policijas atļaujas un pakļauties šādai kontrolei un uzraudzībai. Tomēr, tā kā policijas atļaujas izsniedz vienīgi koncesiju īpašniekiem, atbildētājiem pamata lietās nebija iespējams saņemt šādas atļaujas. Šajā sakarā no lietas materiāliem izriet, ka Palacēze un Sorikio pirms savas darbības uzsākšanas lūdza atbilstoši Karaļa dekrēta 88. pantam izsniegt policijas atļauju, bet uz viņu lūgumiem netika sniegtas atbildes.

67 Kā ģenerālvokāts secinājumu 123. punktā ir norādījis, šādos apstākļos policijas atļauju saņemšanas procedūrai piemīt iepriekš minētie trūkumi, kas ietekmē koncesiju piešķiršanu. Tādējādi tādām personām kā atbildētāji pamata lietās, kas šādas atļaujas nevarēja iegūt, jo to piešķiršanas nosacījums ir koncesija, kuras iegūšana savukārt tiem tika liegta, pārkāpjot Kopienu tiesības, nevar pārmest, ka tām nav policijas atļaujas.

Par kriminālsodiem

68 Kaut arī krimināltiesības pamatā ietilpst dalībvalstu kompetencē, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Kopienu tiesības ierobežo šo kompetenci, un krimināltiesības

nedrīkst ierobežot Kopienų tiesību garantētās pamatbrīvības (skat. 1999. gada 19. janvāra spriedumu lietā *C-348/96 Calfa, Recueil*, I-11. lpp., 17. punkts).

69 Turklāt no judikatūras izriet, ka dalībvalsts nevar piemērot kriminālsodu par neizpildītām administratīvām formalitātēm, ja šo formalitāšu izpildīšanas iespēju tā liedza vai padarīja neiespējamu pretēji Kopienų tiesībām (šajā sakarā skat. 1983. gada 15. decembra spriedumu lietā *5/83 Rienks, Recueil*, 4233. lpp., 10. un 11. punkts).

70 Tādas personas kā atbildētāji pamata lietās, darbojoties kā DNC vadītāji, kas ir saistīti ar sabiedrību, kas rīko derības, kas kotējas reglamentētos tirgos un kas ir dibināta citā dalībvalstī, katrā ziņā nevar saņemt koncesiju un policijas atļauju, kas nepieciešamas saskaņā ar Itālijas tiesībām, jo Itālijas Republika, pārkāpjot Kopienų tiesības, bija padarījusi policijas atļauju izsniegšanu atkarīgu no koncesijas esamības un pamata prāvas laikā pēdējā konkursā šī dalībvalsts bija atteikusies piešķirt koncesijas sabiedrībām, kas kotējas reglamentētos tirgos. Šādos apstākļos Itālijas Republika nevar tādām personām kā atbildētāji pamata lietās, piemērot kriminālsodus par derību rīkošanu, nesaņemot koncesiju vai policijas atļauju.

71 Tādējādi ir jākonstatē, ka EKL 43. un 49. pants ir jāinterpretē tā, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamata lietās, kas paredz piemērot kriminālsodus tādām personām kā atbildētāji pamata lietās, par derību organizētu rīkošanu, nesaņemot valsts tiesiskajā regulējumā prasīto koncesiju vai policijas

atļauju, ja šīs personas nevarēja saņemt minētās koncesijas vai atļaujas tāpēc, ka šī dalībvalsts, pārkāpjot Kopienų tiesības, atteicās tās izsniegt.

72 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz uzdotajiem jautājumiem jāatbild šādi:

- 1) valsts tiesiskais regulējums, kas aizliedz nodarboties ar derību rīkošanu, noslēgšanu, reģistrēšanu un piedāvājumu nodošanu īpaši sporta pasākumos, ja nav saņemta attiecīgās dalībvalsts piešķirta koncesija vai policijas atļauja, rada brīvības veikt uzņēmējdarbību, kā arī pakalpojumu sniegšanas brīvības, kas paredzētas attiecīgi EKL 43. un 49. pantā, ierobežojumu;
- 2) iesniedzējtiesām ir jāpārbauda, vai tas, ka valsts tiesiskajā regulējumā ir ierobežots to uzņēmēju skaits, kas darbojas azartspēļu jomā, tiešām atbilst mērķim novērst šajā jomā veikto darbību izmantošanu krimināliem vai krāpšanas nolūkiem;
- 3) EKL 43. un 49. pants ir jāinterpretē tā, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamata lietās, kas no azartspēļu jomas izslēdz un turpina izslēgt uzņēmējus, kuri ir nodibināti kapitālsabiedrību formā un kuru akcijas ir kotētas reglamentētos tirgos;

- 4) EKL 43. un 49. pants ir jāinterpretē tā, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamata lietās, kas paredz piemērot kriminālsodus tādām personām kā atbildētāji pamata lietās, par derību organizētu rīkošanu, nesaņemot valsts tiesiskajā regulējumā prasīto koncesiju vai policijas atļauju, ja šīs personas nevarēja saņemt minētās koncesijas vai atļaujas tāpēc, ka šī dalībvalsts, pārkāpjot Kopienų tiesības, atteicās tās izsniegt.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 73 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **valsts tiesiskais regulējums, kas aizliedz nodarboties ar derību organizēšanu, rīkošanu, reģistrēšanu un piedāvājumu nodošanu īpaši sporta pasākumos, ja nav saņemta attiecīgās dalībvalsts piešķirta koncesija vai policijas atļauja, rada brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu**

sniegšanas brīvības, kas paredzētas attiecīgi EKL 43. un 49. pantā, ierobežojumu;

- 2) **iesniedzējtiesām ir jāpārbauda, vai tas, ka valsts tiesiskajā regulējumā ir ierobežots to uzņēmēju skaits, kas darbojas azartspēļu jomā, tiešām atbilst mērķim novērst šajā jomā veikto darbību izmantošanu krimināliem vai krāpšanas nolūkiem;**
- 3) **EKL 43. un 49. pants ir jāinterpretē tā, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamata lietās, kas no azartspēļu jomas izslēdz un turpina izslēgt uzņēmējus, kuri ir nodibināti kapitālsabiedrību formā un kuru akcijas ir kotētas reglamentētos tirgos;**
- 4) **EKL 43. un 49. pants ir jāinterpretē tā, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamata lietās, kas paredz piemērot kriminālsodus tādām personām kā atbildētāji pamata lietās, par derību organizētu rīkošanu, nesaņemot valsts tiesiskajā regulējumā prasīto koncesiju vai policijas atļauju, ja šīs personas nevarēja saņemt minētās koncesijas vai atļaujas tāpēc, ka šī dalībvalsts, pārkāpjot Kopienu tiesības, atteicās tās izsniegt.**

[Paraksti]